

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2022

aruandeaasta lõpp: 31.12.2022**sihtasutuse nimi:** Sihtasutus Liberaalne Kodanik

registrikood: 90015123

tänava/talu nimi, Telliskivi tn 60a/7

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postsihtnumber: 10412

e-posti aadress: salk@salk.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Tulemiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Netovara muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	19
Lisa 3 Võlad ja ettemaksed	19
Lisa 4 Mitmesugused tegevuskulud	20
Lisa 5 Tööjõukulud	20
Lisa 6 Seotud osapooled	20
Aruande allkirjad	21
Vandeaudiitori aruanne	22

SA Liberaalne Kodanik

2022

Tegevusaruanne

Meie teine tegevusaasta möödus peamiselt 2023. märtsis toimunud **Riigikogu valimisteks** valmistumise tähe all. Seadsime endale eesmärgiks liberaalsete erakondade ning laiemalt poliitiliste jõudude toetamise selliselt, et valimiste tulemusena oleks EKRE-t sisaldavate koalitsioonide tõenäosus võimalikult madal.

Etteruttavalt võib öelda, et sellega läks **päris hästi**.

Oleme oma tegevuses algusest peale sõnastanud üldise eesmärgina liberaalsete jõudude toetamise ning vastuseisu parem-äärmuslusele ning reaktsioonilisele konservatiivsusele. Selleks otsustasime ehitada üles kolm üksteist toetavat võimekust: 1) **andme- ning seirevõimekus**, 2)

analüüsivõimekus ning 3) **sekkumisvõimekus**. Kuna meie ressursid on ja jäävad piiratuteks, keskendume oma tegevuses eeskätt teiste, meie eesmärkidega kattuvate või vähemalt olulist ühisosa omavate organisatsioonide, liikumiste ning ettevõtmiste abistamisele ja võimendamisele.

Selleks, et saaksime seda teha võimalikult efektiivselt ning laial skaalal, oleme üldiselt hoidunud võtmast positsioone erinevatel kitsamalt päevapoliitilistel teemadel, kus meie potentsiaalsetel

koostööpartneritel võib olla legitiimselt erinevaid huvisid ja vaateid. Meie eesmärgiks on liberaalse demokraatia laiema raami hoidmine ning tugevdamine ja selle kaitsmine erinevate ohtude ja rünnakute eest Eestis.

SALK aitab lahendada **koordinatsiooniprobleeme**. Selleks töötame koos liberaalseid väärtusi kaitsvate või tähtsaks pidavate erakondade, huvikaitseorganisatsioonide, institutsioonide, meediaväljaannete ning inimestega. Me toetame neid kvaliteetsete ja kasutatavate andmete ning analüüsiga ja aitame neil ka muul moel saavutada oma eesmäärke, laiendades selliselt liberaalsete jõudude jalajälge Eestis.

Andmed & analüüs

2022. aastal investeerisime oluliselt oma **andme- ning analüüsivõimekusse**. Testisime — ja võtsime kasutusele — mitmeid uusi meetodikaid ning liikusime küsitlusandmete analüüsilt edasi simulatsiooni- ning masinõppemudelite suunas. Pöörasime palju tähelepanu **andmekvaliteedi** parandamisele, standardiseerisime andmete **valideerimise** ning **diagnostika** ja arendasime oluliselt edasi ka tulemuste **visualiseerimise** ning **kättesaadavuse** poolt.

Meie andmekogu vundamendiks on regulaarsed AS Norstati abil läbi viidavad küsitlused. Nendes esitame igakuiselt 1200-le Eesti elanikule rea küsimusi, mis üheskoos standardsete sotsiaaldemograafiliste tunnustega annab meile detailse ning mitmedimensionaalse pildi Eesti inimeste poliitilistest hoiakute jaotustest ning dünaamikast.

Lisaks sellele viisime 2022. aastal läbi ka mõned spetsiifilise meetodikaga uuringud: mais-juunis uurisime lähemalt Eesti elanike hoiakuid sisserände ning detailsemalt Ukraina abistamise ning sõjapõgenike vastuvõtmise osas. Augustis viisime läbi küsitlusuuringu erinevate poliitika-teemade olulisuse osas, mis sai omakorda sisendiks aasta lõpus Turu-Uuringute AS-i abil tehtud eelistuseta valijate vaateid kaardistavatele fookusgruppidele.

2022. aastal tegime valiku liikuda küsitlusandmete analüüsilt

edasi andmesimulatsioonide suunas. Selleks investeerisime 30 tuhat eurot masinõppemudeli põhise platvormi loomiseks, mis lubab meil kasutada erinevaid küsitlusuuringuid ning ka muid andmesisendeid mudeli treenimiseks ning seejärel meid huvitavate andmejaotuste ning -vaadete simuleerimiseks. See võimaldab meile omakorda teha oluliselt paindlikumat ning täpsemat analüüsi.

Lõppenud aastal arendasime oluliselt edasi ka oma andmete kättesaadavust ning visualiseerimist. Tegime oma igakuiste küsitluslainete andmed oma partneritele veebis ligipääsetavaks. Samuti avaldasime uuringute üldised tulemused ning peamised tähelepanekud nii enda blogis kui kommenteerisime neid ka laiemalt meedias.

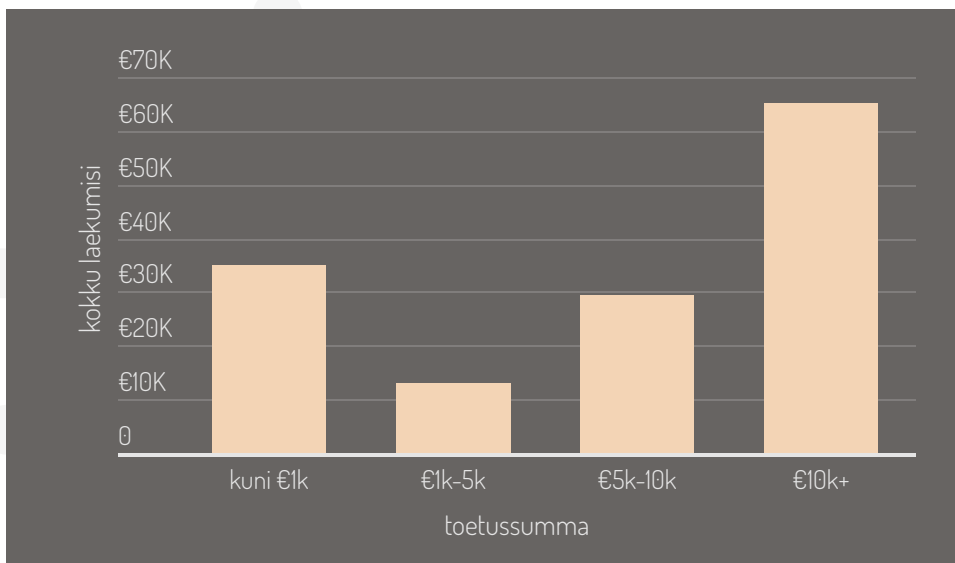
Muud tegevused

Kui andmed ning analüüs on meie kõigi tegevuste vundamendiks, siis meie igapäevane töö hõlmab endas veel mitmeid muid ettevõtmisi. Tegime 2022. aastal rohkemal või vähemal määral koostööd Reformierakonna, Eesti 200, sotsiaaldemokraatide, Parempoolsete ning Keskerakonnaga, erinevate meediaväljaannetega, lisaks jagasime oma andmeid aga ka ministeeriumite, riigiametite, ülikoolide ning teiste avalike institutsioonidega.

Erakondade suunal jätkasime 2021. aasta KOV valimiste ajal alguse saanud kampaaniate rahastuse koordineerimist.

Rahastamine

2022. aastal toetas Salga tegevust kokku 137 erinevat inimest kogusummas 142 517 euroga. Joonis näitab toetussummade jaotust suuruse järgi, summeerituna üle 2022. aasta. Vähem kui 1000-eurosed toetused moodustasid kokku 87% toetajatest ning 24% kõigist laekumistest. Suurtoetajate (vähemalt 10 tuhat eurot) arvele langes 2022. aastal 46% kõigist laekumistest.

Kõikide toetajate nimed on toodud [meie veebilehel](#) ning see nimekiri täieneb jooksvalt. Kümne tuhande või enama euroga toetasid eelmisel aastal Salga tegevust **Martin Kõiva, Andres Pärloja, Ragnar Sass, Markus Villig** ja **Martin Villig**.

Tulud & kulud

2022

2021

TULUD	142 517	227 089
annetused & toetused	89 950	166 279
tulu ettevõtlusest	52 567	60 810
KULUD	-186842	-155 594
tegevuskulud	-86 128	-71 415
...arenduskulud	-32 179	-12 068
...kontor & kommunikatsioon	-7 949	-13 046
...uuringud	-43 500	-44 200
...muud kulud	-2 500	-2 100
tööjõukulud	-100 354	-84 179
.....palgakulu	-75 571	-62 937
.....sotsiaalmaksud	-24 783	-21 242
põhivarade kulum	-360	0
põhitegevuse tulem	-44325	71 495
intressitulud	7	6
ARUANDEAASTA TULEM	-44 318	71 501

Plaanid edaspidiseks

2023. aasta märtsivalimised olid liberaalsetele jõududele ilma kahtluseta väga edukad. On keeruline hinnata kui suur täpselt oli Salga roll selles — samas võime veendunult kinnitada, et meie andmed, mudelid ning sekkumised õigustasid ennast, osutudes kampaaniate käigus kasulikuks nii meile endile kui ka erakondadele, kellega me koostööd tegime. Kõige selle tagajärjena võib täna kindlalt öelda, et selle valimistsükli vältel EKRE-l valitsusse asja ei ole.

Nelja aasta pärast seisavad ees aga järgmise Riigikogu valimised — ning vahepeal valime veel ka saadikud Euroopa Parlamenti ning kohalike omavalitsuste volikogudesse, millel mõlemal on omad olulised tagajärjed. Tänaasel liberaalsel koalitsioonil on küll valimiste järgselt väga tugev positsioon, kuid eelolevail aastail tuleb neil langetada mitmeid keerulisi ning ka kohati ebapopulaarseid otsuseid. Soovime ka edaspidi pakkuda omalt poolt tuge avatud, liberaalse ning tulevikku vaatava ühiskonna ehitamiseks, aidates ühelt poolt hoida ära poliitilisi tagasilööke ning teisalt seda, et nende tagasilöökide kartuses ei jäetaks tegemata neid olulisi ja vajalikke tulevikule suunatud samme.

Probleemid, mille tõttu SALK kaks aastat tagasi sündis, ei ole ainuomased Eestile, vaid on üldises plaanis samad üle kogu Euroopa ning laiemaltki. 2023. aasta märtsi valimised andsid kinnitust, et meie lähenemine poliitika mõjutamiseks ning toetamiseks on tulemusrikas. See on meid omakorda pannud mõtlema oma sisulise tegevuse võimalikule laiendamisele ka teistesse Euroopa riikidesse.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	27 794	73 360	
Nõuded ja ettemaksed	92	843	2
Kokku käibevarad	27 886	74 203	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksed	720	720	2
Materiaalsed põhivarad	1 081	1 442	
Kokku põhivarad	1 801	2 162	
Kokku varad	29 687	76 365	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	2 500	4 860	3
Kokku lühiajalised kohustised	2 500	4 860	
Kokku kohustised	2 500	4 860	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	4	4	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	71 501	0	
Aruandeaasta tulem	-44 318	71 501	
Kokku netovara	27 187	71 505	
Kokku kohustised ja netovara	29 687	76 365	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	89 950	166 279	
Tulu ettevõtlusest	52 567	60 810	
Kokku tulud	142 517	227 089	
Kulud			
Mitmesugused tegevuskulud	-86 128	-71 415	4
Tööjõukulud	-100 354	-84 179	5
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-360	0	
Kokku kulud	-186 842	-155 594	
Põhitegevuse tulem	-44 325	71 495	
Intressitulud	7	6	
Aruandeaasta tulem	-44 318	71 501	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-44 325	71 495
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-360	0
Kokku korrigeerimised	-360	0
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	1 471	-1 563
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-2 360	4 860
Laekunud intressid	8	6
Kokku rahavood põhitegevusest	-45 566	74 798
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	0	-1 442
Kokku rahavood investeerimistegevusest	0	-1 442
Kokku rahavood	-45 566	73 356
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	73 360	4
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-45 566	73 356
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	27 794	73 360

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2020	4	0	4
Aruandeaasta tulem	0	71 501	71 501
31.12.2021	4	71 501	71 505
Aruandeaasta tulem		-44 318	-44 318
31.12.2022	4	27 183	27 187

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutuse Liberaalne Kodanik 2022. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti Finantsaruandluse Standardist. Eesti finantsaruandluse standard rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded kehtestatakse seadusega ning mida täiendavad toimkonna juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumusest, välja arvatud teatud varade ja finantsinstrumentide ümberhindlused.

Peamised arvestuspõhimõtted, mida kasutati raamatupidamise aastaaruande koostamisel, on toodud allpool.

Kuna tegu on esimese tegutsemisperioodiga, siis võrdlusandmed puuduvad.

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, lepingulist õigust saada teiselt osapoolelt raha või muid finantsvarasid (näiteks nõuded ostjate vastu), teiste ettevõtete omakapitaliinstrumente ja lepingulisi õigusi vahetada teise osapoollega finantsvarasid potentsiaalselt kasulikel tingimustel.

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstava või saadava tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi, välja arvatud kauplemiseesmärgil soetatud finantsvarade puhul.

Finantsvarade edasine arvestus toimub olenevalt nende tüübist kas õiglase väärtuse, soetusmaksumuse või korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Õiglases väärtuses kajastatavaid finantsinstrumente hinnatakse igal bilansipäeval ümber nende õiglasele väärtusele. Kauplemiseesmärgil soetatud finantsvarade õiglase väärtuse muutused kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Sellised kasumid ja kahjumid, mis moodustavad muu koondkasumi või –kahjumi, kajastatakse koondkasumiaruandes. Sellisteks kasumiteks või kahjumiteks on:

- välismaise äriüksuse finantsnäitajate ümberarvestamisel tema arvestusvaluutast esitusvaluutasse tekkinud vahed;
- muud kasumid ja kahjumid, mille kajastamist Raamatupidamise Toimkonna juhendid ei reguleeri, kuid mis vastavalt SME IFRSile või IFRSile kajastatakse koondkasumiaruandes.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse finantsinstrumenti bilansis tema algses, sisemise intressimääraga diskonteeritud soetusmaksumuses miinus põhiosa tagasimaksed ja väärtuse langusest või laekumise ebatõenäolisusest tingitud võimalik allahindlus.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse antud finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle antud finantsvarast tulenevad rahavood ja enamiku antud finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Bilansikirje "Raha" sisaldab kassa, pangakontode, lühiajaliste pangadeposiitide (kuni kolmekuulise tähtajaga) ja rahaturufondi osakute saldosisid.

Äritegevuse rahavood on koostatud kasutades kaudset meetodit. Investeeringu- ja finantseerimistegevuse rahavood on esitatud aruandeperioodi brutolaekumiste ja -väljamaksetena.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud Euroopa Keskpanka fikseeritud euro vahetuskurs. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused ning mitte-monetaarsed varad ja kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, on ümber hinnatud eurodesse vastavalt Euroopa Keskpanka fikseeritud euro vahetuskursile. Selliseid mitte-monetaarseid varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (näiteks ettemaksed, varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid neid kajastatakse vastavalt Euroopa Keskpanka fikseeritud euro vahetuskursile. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes saldeerituna.

Finantsinvesteeringud

Investeeringud aktsiatesse (välja arvatud osalused tütar- või sidusettevõtjates), mille väärtus on usaldusväärselt hinnatav, kajastatakse bilansis nende õiglasest väärtuses. Samuti kajastatakse õiglasest väärtuses sellised võlakirjad ja muud võlainstrumentid, mida ettevõtte ei kavatse hoida lunastustähtajani või mida ettevõtte kavatseb hoida lunastustähtajani, kuid on valinud arvestusmeetodiks õiglase väärtuse meetodi või võlainstrumentid, mille puhul ettevõtte ei ole soetamishetkel kindel, kas ta kavatseb seda hoida lunastustähtajani ning positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumente.

Investeeringud aktsiatesse, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav, ja nendega soetud tuletisinstrumentid kajastatakse bilansis soetusmaksumuses miinus võimalikud allahindlused. Lunastustähtajani hoitavaid finantsinvesteeringuid võlainstrumentidesse kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses/õiglasest väärtuses.

Omakapitali- ja võlainstrumentid, mis on ettenähtud realiseerimiseks järgneva aruandeperioodi jooksul, kajastatakse käibevarade koosseisus. Pikaajalised aktsiad ning muud väärtpaberid kajastatakse põhivarade koosseisus.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded ostjate vastu

Lühi- ja pikaajalisi nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, st nende nüüdisväärtuses, millest arvatakse maha ebatõenäoliselt laekuvad summad.

Kui ostjatelt laekumata arvete laekumine loetakse osaliselt või täielikult ebatõenäoliseks, kajastatakse allahindlust kasumiaruande real "Mitmesugused tegevuskulud". Ostjatelt laekumata arved, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, hinnatakse lootusetuks ning kantakse bilansist välja.

Antud laenud ja muud nõuded

Antud pikaajalised laenud ja muud pikaajalised nõuded kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, st nende nüüdisväärtuses, millest arvatakse maha ebatõenäoliselt laekuvad summad. Tõenäoliselt laekuvate nõuete nimiväärtuse ja nüüdisväärtuse vahet kajastatakse laekumistähtajani jäänud perioodi jooksul intressituluna kasumiaruande real "Muud finantstulud ja -kulud" kasutades vastava nõude sisemist intressimäära.

Intressi mittekanvad laenud või turuintressimäärast erineva intressimääraga laenud kajastatakse nõude tekkimisel laenusumma nüüdisväärtuses kasutades turul kehtivat intressimäära. Nõuete nimiväärtuse ja nüüdisväärtuse vahet amortiseeritakse maksetähtajani jäänud perioodi jooksul. Esmane ümberhindlus nüüdisväärtusesse ning edasine nõude nimiväärtuse ja nüüdisväärtuse amortisatsioon kajastatakse kasumiaruande real "Muud finantstulud ja -kulud".

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse toodete tootmisel, teenuste osutamisel või halduseesmärkidel Ettevõtte poolt enam kui ühe aasta jooksul kasutatavaid varasid. Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ning soetamisega otseselt seotud kulutustest.

Materiaalse põhivara objekti valmistamise finantseerimiseks võetud laenu- ja kapitalirendi intressid kajastatakse kasumiaruandes perioodikuluna.

Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Kuluminorm määratakse igale materiaalse põhivara objektile või igale selle olulisele eristatavale komponendile eraldi sõltuvalt kasulikkusest elueast. Maad ei amortiseerita.

Materiaalse põhivara parandused kuuluvad kapitaliseerimisele juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ning vara bilansis kajastamise kriteeriumitele, sealhulgas nende kulutuste osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel. Jooksvad remonditööd on kajastatud perioodikuluna.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara on immateriaalne vara, mida ettevõtte kavatseb kasutada pikema perioodi jooksul kui üks aasta ning mis on Ettevõtte poolt kontrollitav, mille soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav ja mis tõenäoliselt loob tulevikus Ettevõtte majanduslikku kasu. Immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit ja amortiseeritakse 25% aastas;

Uurimis- ja arendusväljaminekud kantakse üldjuhul kuludesse.

Vara väärtuse langus

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid, mis viitavad soetusmaksumuses või korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara, soetusmaksumuse meetodil kajastatavate kinnisvarainvesteeringute ning materiaalse ja immateriaalse põhivara väärtuse langusele. Juhul, kui Ettevõtte juhatusel on kahtlusi mõne varaobjekti väärtuse langemise suhtes alla selle bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara väärtuse test.

Finantsvarad

Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi. Selliste finantsvarade, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, väärtuse langust hinnatakse kogumina.

Juhul, kui esineb väärtuse langusele viitavaid tunnuseid, hinnatakse finantsvara alla järgnevalt:

- õiglasel väärtuses kajastatavaid finantsvarasid tuleb hinnata alla nende õiglase väärtuseni;
- soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (aktsiad ja muud omakapitaliinstrumendid, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna turu keskmise tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes);
- korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (nõuded ja lunastustähtajani hoitavad võlakirjad) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga).

Finantsvarade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes kuluna. / Õiglasel väärtuses muutustega läbi omakapitali ümberhindluse reservi kajastatavate finantsvarade puhul kantakse väärtuse languse tunnuste esinemisel seni omakapitalis kajastatud negatiivne ümberhindluse reserv ümber kasumiaruandesse.

Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade (aktsiad ja muud omakapitali instrumendid, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav), välja arvatud investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse, allahindlusi ei tühistata.

Juhul, kui eelnevalt alla hinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam kahest alljärgnevast summast:

- finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtus; ja
- bilansiline jääkväärtus korrigeeritud soetusmaksumuses juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud.

Allahindluste tühistamisi kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes samal kulukirjel vastukandena.

Kinnisvarainvesteeringud, materiaalne ja immateriaalne põhivara

Soetusmaksumuse meetodil kajastatavate kinnisvarainvesteeringute ning materiaalse ja immateriaalse põhivara vara väärtuse testi käigus leitakse vara kaetav väärtus. Juhul, kui väärtuse test ei ole teostatav üksiku varaobjekti osas, viiakse väärtuse test läbi väikseima varade grupi, kuhu see vara kuulub, ehk raha teeniva üksuse kohta.

Kaetav väärtus on võrdne kõrgemaga vara neto müügihinnast ja kasutusväärtusest. Kasutusväärtus on vara kasutamisest ja kasutusjärgsest müügist eeldatavalt saadavate rahavoogude nüüdisväärtus, kasutades diskontomäärana sarnase riskitasemega investeeringute oodatavat tulusust.

Vara hinnatakse alla kaetavale väärtusele juhul, kui vara kaetav väärtus on väiksem selle vara bilansilisest jääkmaksumusest. Allahindlus kajastatakse tekkepõhiselt aruandeperioodi kuluna kasumiaruande kirjel "Põhivara kulum ja väärtuse langus". Alla hinnatud varade osas hinnatakse igal bilansipäeval, kas vara kaetav väärtus on tõusnud ja selleks viiakse läbi vara väärtuse test. Kui vara väärtuse testi tulemusel ilmneb, et vara kaetav väärtus on tõusnud ja varasema allahindluse kajastamine ei ole enam põhjendatud, siis suurendatakse vara bilansilist maksumust, välja arvatud firmaväärtus, mille allahindlust ei tühistata. Bilansilise maksumuse ülempiiriks on vara jääkmaksumus, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsel perioodil normaalset amortisatsiooni.

Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruande kirjel "Põhivara kulum ja väärtuse langus" kulu vähendamisena.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 500**Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)**

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Arvutid	4

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad tarnijatele, maksuvõlad ning muud lühiajalised kohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Tulud

Müügitulu kajastatakse tekkepõhiselt saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses, st müüdüd kaupade ja osutatud teenuste eest saadavates summades, millest on maha arvestatud hinnaalandid ja tagastatud kaubad. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised kauba omamisega seotud riskid ja hüved on ostjale üle läinud, müügist saadava tasu laekumine on tõenäoline ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Teenuse müügitulu kajastatakse teenuse osutamise perioodil, kui teenuse osutamise eest saadava tasu laekumine on tõenäoline ning müügitulu ja teenuse osutamisega seotud kulu on usaldusväärselt määratav.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tekib nõudeõigus dividendile.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine on kohalike, riiklike või rahvusvaheliste valitsuse-, valitsusasutuste või muude sarnaste organisatsioonide poolne abi, mida teostatakse

Ettevõttele teatud ressursside üleandmise kaudu ning mille saamiseks peab Ettevõtte äritegevus vastama teatud kindlaks määratud kriteeriumitele.

Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et:

- ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele; ja
- sihtfinantseerimine leiab aset.

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud.

Varade sihtfinantseerimise kajastamisel võtab ettevõtte sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses (tasuta saadud vara soetusmaksumuseks on tema õiglane väärtus).

Mitterahalise sihtfinantseerimise kajastamisel rakendab ettevõtte netomeetodit, mille kohaselt saadud vara soetusmaksumuseks loetakse null ning seda kajastatakse bilansiväliselt.

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Vastavat kohustust kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Seotud osapooled

Osapooli loetakse seotuks juhul, kui üks osapool omab kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriotsustele, sealhulgas ema-, tütar- ja sidusettevõtjaid, teisi samasse kontserni kuuluvad ettevõtteid, omanikke, nõukogu ja juhatuse liikmeid, nende pereliikmeid ja ettevõtteid, mille üle eelpool loetletud isikud omavad kontrolli või olulist mõju.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

2023 mais ilmus Salgast Eesti Ekspressis suur lugu, mille järel tegi keegi Salga kohta kuriteoteate valimisvabaduse rikkumise kohta; ja ERJK arutas, kas Salga tegevus võiks olla keelatud annetus erakondadele. PPA menetluse alustamiseks alust ei näinud, ERJK arutab edasi. Kummalgi me olulist finantsmõju ei näe, sest kui meid peaks ka trahvitama keelatud annetuse eest, peaksid erakonnad meile need annetused "tagastama", mis on ilmselt suurem kui võimalik maksimaalne 15 000 eurone trahv.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	92	92	
Ettemaksed	720		720
Tulevaste perioodide kulud	720		720
Kokku nõuded ja ettemaksed	812	92	720

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	843	843	0
Ettemaksed	720	0	720
Muud makstud ettemaksed	720	0	720
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 563	843	720

Lisa 3 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele		0
Muud võlad	2 500	2 500
Muud viitvõlad	2 500	2 500
Kokku võlad ja ettemaksed	2 500	2 500

	31.12.2021	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	2 760	2 760
Muud võlad	2 100	2 100
Muud viitvõlad	2 100	2 100
Kokku võlad ja ettemaksed	4 860	4 860

Lisa 4 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2022	2021
Mitmesugused bürookulud	8 443	5 702
Uurimis- ja arengukulud	43 500	44 200
Arendus	32 180	12 068
Kommunikatsioon	2 005	9 445
Kokku mitmesugused tegevuskulud	86 128	71 415

Lisa 5 Tööjõukulud

(eurodes)

	2022	2021
Palgakulu	75 571	62 937
Sotsiaalmaksud	24 196	20 739
Töötuskindlustus	587	503
Kokku tööjõukulud	100 354	84 179
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	3	3

Lisa 6 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2022	2021
Arvestatud tasu	44 238	45 900

Juhtorganites osalemise eest tasusid ei makstud ega soodustusi antud; summa sisaldab töölepingute alusel juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 30.06.2023

Sihtasutus Liberaalne Kodanik (registrikood: 90015123) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TARMO JÜRISTO	Juhatuse liige	30.06.2023

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Liberaalne Kodanik nõukogule

Oleme üle vaadanud Sihtasutus Liberaalne Kodanik raamatupidamise aastaaruande, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2022, nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta koostatud tulemiaruanne, netovara muutuste aruanne ja rahavoogude aruanne, raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisa-
lisa-
lisa-

Juhtkonna vastutus raamatupidamisaruannete eest

Juhtkond vastutab selle eest, et see raamatupidamise aastaaruanne koostatakse ja esitatakse õiglaselt kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks sellise raamatupidamise aastaaruande koostamiseks, mis on vaba olulisest, kas pettusest või veast tingitud väärkajastamisest.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kokkuvõtte raamatupidamise aastaaruande kohta. Ülevaatus viidi läbi kooskõlas ülevaatusse töövõtude rahvusvahelise standardiga (ISRE) (Eesti) 2400 (muudetud) *Möödunud perioodide finantsaruannete ülevaatamise teenus*. ISRE (Eesti) 2400 (muudetud) nõuab meilt kokkuvõtte tegemist selle kohta, kas me oleme saanud teadlikuks millestki, mis paneks meid uskuma, et raamatupidamise aastaaruanne tervikuna ei ole kõigis olulistel osades koostatud kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga. Selle standardi kohaselt oleme ka kohustatud järgima asjaspepuutuvaid eetikanõudeid.

Raamatupidamise aastaaruande ülevaatus kooskõlas ISRE (Eesti) 2400-ga (muudetud) on piiratud kindlust andev töövõtt. Ülevaatus käigus viiakse läbi protseduurid, mis eelkõige tähendab järelepäringute tegemist juhtkonnale ja teistele isikutele majandusüksuses (nagu asjakohane) ja analüütiliste protseduuride rakendamist, ning hangitud tõendusmaterjali hindamist.

Ülevaatus käigus läbiviidud protseduurid on palju vähem mahukad kui rahvusvaheliste auditeerimise standarditega kooskõlas tehtud auditi käigus läbiviidud protseduurid. Seetõttu ei avalda me nende finantsaruannete kohta auditiarvamust.

Kokkuvõtte

Ülevaatus põhjal ei saanud me teadlikuks millestki sellisest, mis paneks meid uskuma, et raamatupidamise aastaaruanne ei esita kõigis olulistel osades õiglaselt Sihtasutus Liberaalne Kodanik finantsseisundit seisuga 31.12.2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Kadri Koop

Vandeaudiitori number 700

OÜ KL Partners

Audiitorettevõtja tegevusloa number 149

Pärnu mnt 20, Tallinn, Harju maakond, 10141

04.07.2023

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Liberaalne Kodanik (registrikood: 90015123) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KADRI KOOP	Vandeaudiitor	04.07.2023

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Kodanikuõiguste kaitse ja eestkoste; teatud elanikegrupi huvide kaitse	94991	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
E-posti aadress	salk@salk.ee